

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

Міністерство юстиції України

**Офіс Генерального прокурора
(до відома)**

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Статтею 22 Конституції України визначено, що права і свободи людини та громадянина не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» Уповноважений здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

Мною, у зв'язку із здійсненням на підставі статей 13 та 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захисту прав кожного на території України, виконанням функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ)

відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання виявлено грубі порушення прав людини на захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності державної установи «Черкаський слідчий ізолятор» (далі – установа, СІЗО), у якій під час відвідування групою НПМ 12 вересня 2024 року утримувалось 297 осіб.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур, або жорстокого, нелюдського, або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

У статті 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань.

Згідно з положеннями частини 3 статті 50 Кримінального кодексу України покарання не має на меті завдати фізичних страждань або принизити людську гідність.

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України (далі – КВК України) серед основних прав засуджених визначено право на гуманне ставлення до них та на повагу їх людської гідності, засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

Під час здійснення відвідування групою НПМ установи виявлено порушення вимог діючих нормативно-правових актів.

У доповіді Європейського комітету Уряду України за наслідками проведеного візиту до України 4 - 13 серпня 2020 року [СРТ/Inf (2020) 40] зазначено, що застосування відеозаписів за допомогою стаціонарних та портативних приладів є потенційною важливою гарантією проти жорстокого поводження, а також корисним заходом безпеки.

Використання системи відеоспостереження в установах Державної кримінально-виконавчої служби України здійснюється на підставі Порядку використання технічних засобів нагляду і контролю у слідчих ізоляторах, виправних та виховних колоніях Державної кримінально-виконавчої служби України, затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 26.06.2018 № 2025/5 (далі – Порядок використання технічних засобів нагляду і контролю).

У ході вивчення зазначеного питання, а також спілкування з працівниками установи, встановлено, що робота адміністрацією установи щодо визначення

місця, виду та кількості відеокамер, необхідних для обладнання об'єктів СІЗО з урахуванням їх функціонального призначення і технічних характеристик, належним чином не організована.

Як наслідок, у порушення вимог пункту 8 розділу 5 Порядку використання технічних засобів нагляду і контролю відеокамерами в установі не у повному обсязі обладнано: вхід, коридори, сходові клітини, службові та підсобні приміщення адміністративного будинку, будинки режимного призначення, структурні дільниці та сектори; прогулянкові дворики; кімнати прийому та видачі посилок і передач тощо.

Зазначене призводитиме до відсутності фіксації випадків фізичного впливу або інших зловживань з боку персоналу установи та інших утримуваних осіб.

У той же час відеоспостереження здійснюється за особами, які утримуються у камерах з поліпшеними умовами тримання, причому відеонагляд за чоловіками здійснюється, в тому числі, працівниками жіночої статі.

Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню у своїх доповідях постійно наголошує, що застосування цілодобового відеоспостереження у житлових або камерних приміщеннях суттєво порушує право на приватне життя і робить увесь режим ще більш тяжким.

Зазначене виступає приводом до подання чергових скарг проти України до Європейського суду з прав людини.

Так, у справі «Case of Gorlov and others v. Russia» зазначено про порушення прав людини відносно заявників, які утримувались у камерних приміщеннях, де були наявні системи відеоспостереження.

За цих підстав Європейський суд з прав людини постановив про порушення статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Статтею 8 Кримінально-виконавчого кодексу України (далі – КВК України) передбачено, що засуджені мають право на оплачувану працю згідно із законодавством про працю. Дана норма стосується і тривалості робочого дня, який згідно вимог статті 50 Кодексу законів про працю України не може перевищувати 40 годин на тиждень.

У ході відвідування групою НППМ встановлено, що в установі окремі засуджені працюють більше 40 годин на тиждень, що є порушенням статті 52 Кодексу законів про працю України та статті 119 КВК України.

Під час вивчення відповідної службової документації встановлено, що на повну ставку до оплачуваної праці в установі залучаються 2 засуджених, залишених в установі для виконання робіт з господарського обслуговування, на 0,5 ставки – 9 засуджених.

У ході приватних бесід із засудженими, які проводилися за відсутності третіх осіб та за умов, що виключають можливість прослуховування чи підслуховування, встановлено, що деякі засуджені протягом червня-серпня 2024 року працювали близько 48 годин на тиждень (деякі з них – включно з вихідними днями).

У трудових договорах, які укладені із засудженими, відсутні розділи щодо переліку посадових обов'язків, прав сторін, умов праці, правил внутрішнього трудового розпорядку, умов встановлення режиму роботи та порядку розірвання (припинення) трудового договору, які передбачені пунктом 3.1 розділу III Інструкції про умови праці та заробітну плату засуджених до обмеження волі або позбавлення волі, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 07.03.2013 № 396/5.

Таким чином, у разі порушень прав на працю засудженого, які не передбачені трудовим договором, відповідальність сторін не наступатиме.

У порушення вимог пункту 2 глави 3 розділу VIII Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 14.06.2019 № 1769/5 (далі – ПВР СІЗО), окремі камери, жилі приміщення, бібліотека, кімната для виховної роботи, палати медичної частини (лікарняного закладу) установи не радіофіковані.

Таким чином, у порушення вимог правила 24.10 Європейських пенітенціарних правил (далі – ЄПП), засуджені та ув'язнені не мають можливості регулярно одержувати інформацію про суспільні події по радіо.

У порушення вимог пункту 2 глави 3 розділу VIII ПВР СІЗО та Норм забезпечення в установі відсутній клуб, що порушує права засуджених на гідні умови тримання.

Відсутність приміщення клубу в установі призводить до того, що масові заходи із засудженими, які залишені в установі для роботи з господарського обслуговування, проводяться формально у непристосованих для цього приміщеннях.

Підпунктом 9 пункту 3 розділу VII ПВР СІЗО передбачено, що кореспонденцію ув'язнені та засуджені у незапечатаному вигляді кладуть у поштові скриньки, які вивішуються перед прогулянковими двориками та на території відділення, де розміщуються засуджені, які залишені в установі для роботи з господарського обслуговування. Кореспонденцію щодня виймає з поштових скриньок персонал СІЗО.

Однак, під час відвідування установи встановлено, що відповідні поштові скриньки для відправлення листів засуджених на території відділення, де розміщуються засуджені, які залишені в установі для роботи з господарського обслуговування, відсутні.

Зазначене також суперечить вимогам правила 24.1 ЄПП, згідно з яким ув'язненим необхідно дозволяти максимально часто спілкуватися поштою, по телефону або в інші способи спілкування зі своїми родинами, іншими особами та представниками зовнішніх організацій.

У порушення вимог правила 22.5 ЄПП та Норм забезпечення меблями, інвентарем і предметами господарчого призначення слідчого ізолятора, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 27.07.2012 № 1118/5 (далі – Норма забезпечення), коридор та одне житлове приміщення гуртожитку

для засуджених, залишених для роботи з господарського обслуговування (далі – гуртожиток), приміщення для сушіння та прасування білизни у пральні лазне-прального комплексу (далі-ЛПК) не забезпечені баками для питної води ємністю 15 л. з водорозбірним краном, кришкою, кухлем і тазом.

Таким чином, особи, які перебувають у цих приміщеннях не мають постійного доступу до питної води.

У порушення вимог пункту 4 розділу IV ПВР СІЗО з боку адміністрації установи послаблений контроль за процесом забезпечення ув'язнених та засуджених наборами продуктів харчування перед відправленням для участі в кримінальному провадженні за межами СІЗО.

Так, наказом начальника СІЗО особа з числа персоналу СІЗО, відповідальна за видачу продуктів харчування ув'язненим та засудженим, які відправляються за межі СІЗО для участі в кримінальному провадженні, не визначена.

Ураховуючи практику Європейського суду з прав людини (наприклад, справа «Корнейкова та Корнейков проти України» (заява № 56660/12), у разі подання до нього скарг ув'язненими (засудженими) щодо незабезпечення їх продуктами харчування адміністрацією установи, умови тримання цих осіб можуть бути визнаними такими, що порушують вимоги статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та присуджено відповідні компенсації.

Під час вивчення стану обладнання ЛПК установи виявлено порушення вимог Положення про організацію лазне-прального обслуговування, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 08.06.2012 № 849/5 (далі – Положення про організацію лазне-прального обслуговування).

Так, наявна в пральні ЛПК припливно-витяжна система вентиляції з механічним спонуканням перебуває в неробочому стані та потребує ремонту.

У ході спілкування з працівниками установи встановлено, що наявна у лазні СІЗО перукарня не працює близько п'яти років.

Залишення поза увагою зазначених питань призведе до погіршення якості лазне-пральних послуг, які надаються засудженим та особам, узятим під варту, а також порушуватиме право цих осіб на достатній життєвий рівень.

Обладнання приміщень гуртожитку для засуджених, залишених для роботи з господарського обслуговування, не відповідає вимогам Норм забезпечення.

У житловому приміщенні гуртожитку у користуванні засуджених немає жодного табурету.

У відповідності до вимог пункту 4 розділу IV Порядку використання технічних засобів нагляду і контролю, сигналізаційна система виклику застосовується для надання можливості особам, узятим під варту, та засудженим здійснити виклик персоналу і складається із кнопок, які встановлюються у камерних приміщеннях, та індикаційної панелі, що відображає інформацію про стан кнопок.

У порушення вимог вищезазначеної норми Порядку використання технічних засобів нагляду і контролю, а також вимог правила 18.2 ЄПП, всі

камери двох режимних корпусів установи сигналізаційною системою виклику, яка дозволяє засудженим та ув'язненим негайно встановлювати контакт із персоналом, не обладнані.

Відсутність сигналізаційної системи виклику позбавляє можливості утримуваних осіб повідомляти персоналу установи про виникнення позаштатних ситуацій.

Під час відвідування установи групою НПМ виявлено, що укриття для захисту засуджених та ув'язнених в особливий період відсутнє, що є порушенням вимог частини 4 статті 32 Кодексу цивільного захисту України.

Таким чином, засуджені та ув'язнені установи піддаються щоденному ризику для життя та здоров'я, залишаючись незахищеними, відповідно, у гуртожитках та режимних корпусах під час повітряної тривоги, обумовленої актами військової агресії проти України.

В установі порушуються вимоги Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 (далі – Правила пожежної безпеки в Україні), що може привести до ураження електричним струмом засуджених або ув'язнених, персоналу установи та становить загрозу для їх життя і здоров'я, а також може призвести до виникнення пожеж або задимлень в установі.

У відповідності до вимог підпункту 2.12. пункту 2 розділу III Правил пожежної безпеки в Україні двері електрощитових повинні утримуватися зачиненими. Однак, під час відвідування у приміщеннях пральні ЛПК установи двері двох електрощитових були відкриті.

У відповідності до вимог пункту 2 розділу III Правил пожежної безпеки в Україні в установі дерев'яні елементи горючих покриттів (крокви, лати) будівель повинні оброблятися засобами вогнезахисту, які забезпечують відповідну вогнезахисну ефективність. Не менше одного разу на рік комісією установи має здійснюватися перевірка стану вогнезахисного покриття (просочення), за результатами якої складається акт перевірки технічного стану вогнезахисного покриття (просочення).

У ході спілкування з працівниками установи встановлено, що у порушення вимог Правил пожежної безпеки в Україні така робота не проводилась тривалий час (протягом останніх 20-ти років), за винятком адміністративної будівлі СІЗО, де відповідні роботи проведено у 2023 році.

Крім того, відповідальна за утримання вогнезахисного покриття особа наказом керівника установи не призначена.

У порушення вимог підпункту 3.11 пункту 3 розділу V Правил пожежної безпеки в Україні пожежні щити в установі належним чином не укомплектовані (зокрема, відсутні в достатній кількості: покривало з негорючого теплоізоляційного матеріалу або повсті розміром 2 x 2 м та сокири тощо).

Окрім цього, у супереч вимог підпункту 1.2. пункту 1 розділу V Правил пожежної безпеки в Україні адміністративні будівлі, гуртожитки для засуджених, інші будівлі, приміщення та споруди установи не обладнані

системою автоматичної пожежної сигналізації.

Під час конфіденційного спілкування із особами, взятими під варту, встановлено, що деякі із них не отримують якісної правничої допомоги від адвокатів Північного міжрегіонального центру з надання безоплатної правничої допомоги.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про попереднє ув'язнення» та статті 14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» особам, взятим під варту, гарантується право на правничу допомогу, конфіденційні юридичні консультації (побачення) із захисником (захисниками) у кримінальному провадженні, адвокатом (адвокатами) та юристом (юристами).

Згідно із статтею 3 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу», право на безоплатну правничу допомогу – гарантовано Конституцією України можливість громадянина України, яка потребує додаткового захисту, отримати в повному обсязі безоплатну первинну правничу допомогу, а також можливість певної категорії осіб отримати безоплатну вторинну правничу допомогу у випадках, передбачених цим Законом.

Так, ув'язнені Ф., Т., Р. та Ж. повідомили, що якість надання правничої допомоги адвокатами Гаврильченком Валентином, Мельником Василем та Луценко Людмилою не відповідає Стандартам якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 25.02.2014 року № 386/5, та статті 3 Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

Під час відвідування зазначені ув'язнені ознайомлені із можливістю конфіденційного фіксування представниками групи НПМ подібної інформації і подальшого реагування на неї, однак наполягали на тому, щоб питання про неякісне надання їм безоплатної правничої допомоги розглядалося із зазначенням їх персональних даних.

Відповідно до частини третьої статті 21 Закону України «Про попереднє ув'язнення» адміністрація місць попереднього ув'язнення зобов'язана забезпечити надання медичного обслуговування особам, взятим під варту.

Згідно із пунктом 3 глави 2 розділу X Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 14.06.2019 № 1769/5, у СІЗО здійснюється медичний контроль за станом здоров'я ув'язнених і засуджених шляхом проведення медичних оглядів та обстежень, виявлення осіб, які потребують лікування та постійного медичного нагляду, проведення щодо них лікувально-оздоровчих заходів з метою збереження здоров'я і працездатності, амбулаторне і стаціонарне лікування відповідно до системи стандартів у сфері охорони здоров'я, клінічних протоколів надання медичної допомоги в порядку, передбаченому законодавством.

Проте, під час проведення конфіденційного спілкування із утримуваними особами виявлено утримувану К. з явними ознаками необхідності надання їй медичної допомоги, через рану з гнійним запаленням передньої поверхні

нижньої третини лівої гомілки.

Тільки після втручання представників групи НПМ зазначену ув'язнену направлено до медичної частини установи, де розпочато надання відповідної допомоги.

У ході вивчення службової документації групою НПМ встановлено значний некомплект персоналу в установі, а саме 33 % від штатної чисельності персоналу.

Слід зазначити, що у пункті 26 сьомої загальної доповіді [CPT/Inf (97) 10] Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню (далі – доповідь КЗК) вказано, що за неадекватного забезпечення кадрами підтримання безпеки і виконання режимних вимог роблять необхідною часту понаднормову роботу персоналу, яка призводить до стресових станів і швидкої втомлюваності (відомої як «вигорання»).

Вищевикладене, в свою чергу, призводить до синдрому постійної втоми та емоційного виснаження персоналу установи.

Також, Європейський комітет у своїх доповідях за результатами проведених візитів до України зазначив, що недостатня присутність персоналу була спільною особливістю в усіх відвіданих колоніях. Наприклад, в одній із колоній один охоронець здійснював нагляд за ув'язненими у кількості ста осіб упродовж дня, іноді йому допомагали один або два інших працівника, які патрулювали різні житлові приміщення. Вночі та на вихідних не було постійної присутності персоналу у житловій частині колонії (невеликий патруль охоронців обходив територію кожні дві-три години).

За таких обставин Європейський комітет підкреслив, що низька укомплектованість персоналом зменшує можливості прямого контакту з ув'язненими, збільшує напругу між ув'язненими та персоналом та сприяє використанню «днювальних» для здійснення контролю за ув'язненими. Європейський комітет закликає владу України без подальших затримок зробити кроки для перегляду комплектування персоналом пенітенціарних установ, з метою забезпечення більшої присутності охоронців у житлових та робочих приміщеннях.

У відповідності до вимог підпункту 4 пункту 2 розділу VI ПВР СІЗО молодші інспектори чергової зміни, які приймають передачі, серед іншого повинні мати в санітарних книжках відмітку про проходження медичного огляду.

У той же час, у молодшого інспектора чергової зміни старшого прапорщика внутрішньої служби Кривошея І.І., який здійснював прийом передач, встановлено відсутність санітарної книжки.

Вищевикладене порушує санітарно-гігієнічні норми та може призвести до поширення інфекційних захворювань в установі.

Також, під час відвідування установи виявлено трьох засуджених, залишених для роботи з господарського обслуговування, у яких, у порушення

вимог підпункту 9 пункту 2 розділу IX ПВР СІЗО, Переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 № 559, та статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» відсутні медичні книжки.

Міністерством юстиції України за результатами опрацювання спеціальної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Про стан справ щодо недопущення в Україні катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання в 2023 році», поінформовано у листі від 15.05.2024 № 73478/5015-4-24/27, що: приміщення усіх підпорядкованих установ забезпечені меблями, інвентарем і предметами господарчого призначення у відповідності до вимог Норм забезпечення; лазне-пральне обслуговування засуджених та ув'язнених в підпорядкованих установах здійснюється у відповідності до вимог Положення про організацію лазне-прального обслуговування; в підпорядкованих установах право засуджених на працю та захист від експлуатації забезпечується у відповідності до вимог чинного законодавства.

Однак, виявлені під час відвідування установи групою НПМ порушення свідчать, що зазначена у листі Міністерством юстиції України інформація не відповідає дійсності, носить суто формальний характер та створює ілюзію керованого стану справ та загального благополуччя в підпорядкованих установах.

На підставі вищевикладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, обумовлених діями або бездіяльністю службовими особами установи, а також приймаючи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 № 228, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб,

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення та недопущення у подальшому порушень, виявлених у діяльності державної установи «Черкаський слідчий ізолятор», зокрема:

1.1. Проаналізувати виявлені порушення у діяльності установи та розробити план заходів щодо їх усунення та недопущення у подальшому, копію якого направити Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини.

1.2. Розглянути питання загального некомплекту персоналу в установі, визначити причини і умови його наявності та вжити заходів щодо комплектування вакантних посад.

1.3. Обладнання та використання системи відеоспостереження в установі привести у відповідності до вимог Порядку використання технічних засобів нагляду і контролю.

1.4. Вжити дієвих заходів щодо неприпустимості випадків трудової експлуатації засуджених. Неухильно дотримуватися вимог трудового законодавства України у частині захисту трудових прав працівників із числа засуджених.

1.5. Вжити заходів щодо усунення виявлених порушень в частині забезпечення засудженим та ув'язненим можливості регулярно одержувати інформацію про суспільні події по радіо, порядку організації дозвілля ув'язнених та засуджених і відновлення права утримуваних осіб на листування.

1.6. Забезпечити постійний доступ засуджених та ув'язнених до чистої питної води у відповідності до вимог національного законодавства та міжнародних стандартів.

1.7. Встановити постійний контроль за порядком видачі продуктів харчування ув'язненим та засудженим, які відправляються за межі СІЗО для участі в кримінальному провадженні.

1.8. Обладнання приміщень та діяльність ЛПК установи привести у відповідність до вимог Положення про організацію лазне-прального обслуговування.

1.9. Обладнання та використання сигналізаційної системи виклику в установі привести у відповідність до вимог Порядку використання технічних засобів нагляду і контролю.

1.10. Обладнати приміщення збірного відділення та приміщення гуртожитку засуджених у відповідності до вимог Норм забезпечення.

1.11. Вжити заходів щодо обладнання в установі укриття відповідно до вимог чинного законодавства та недопущення порушень вимог Правил пожежної безпеки в Україні.

1.12. Усунути порушення правил гігієни і санітарії під час приймання передач, а також під час залучення засуджених до робіт із господарського обслуговування установи.

1.13. Провести спільні заходи з Північним міжрегіональним центром з надання безоплатної правничої допомоги щодо вдосконалення роботи з надання правничої допомоги ув'язненим та засудженим.

1.14. Під час щоденних інструктажів чергової зміни зосереджувати увагу працівників установи на необхідність гуманного ставлення до засуджених та ув'язнених, а також організації надання медичної допомоги особам, у яких наявна така потреба.

2. Провести службове розслідування щодо виявлених випадків надання Уповноваженому недостовірної інформації Міністерством юстиції України за результатами опрацювання ним спеціальної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Про стан справ щодо недопущення в Україні катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання в 2023 році».

3. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних службових осіб до відповідальності.

Про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк повідомити Уповноваженого.

Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльності Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: звіт за результатами відвідування державної установи «Черкаський слідчий ізолятор» на 17 арк. в 1 прим.

**Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ